

Nykytila-analyysi Vaasan seudun liikennetavoitteista

Koonnut: Heli Siirilä

Vaasan yliopisto Levón-instituutti
10/2019

MoveIT - Vähähiiliset liikennepalvelut Vaasan seudulla 2030
Koldioxidsnål transportservice i Vasaregionen 2030

VASEK

 Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

V A S A .
V A S A .

 KORSHOLM
MUSTASAARI

 Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

 Euroopan unioni
Firman alan kehittäminen

Sisällys

- ▶ Taustaa
- ▶ Raportteja, selvityksiä ja strategioita EU:n, kansalliselta, alueelliselta ja paikalliselta tasolta
- ▶ Viestinnästä
- ▶ Caseja
- ▶ Loppusanat

- ▶ Nykytila-analyysi on pohja MoveIT-hankkeessa laadittavalle toimintasuunnitelmalle, jolla luodaan välitavoitteita ja roadmap kohti Vaasan seudun vähähiilisiä liikennepalveluja vuonna 2030

Taustaa

VÄHÄHIILISYYSTAVOITTEET JA
LIIKENNEPALVELUT LIITTYVÄT
TOISIINSA

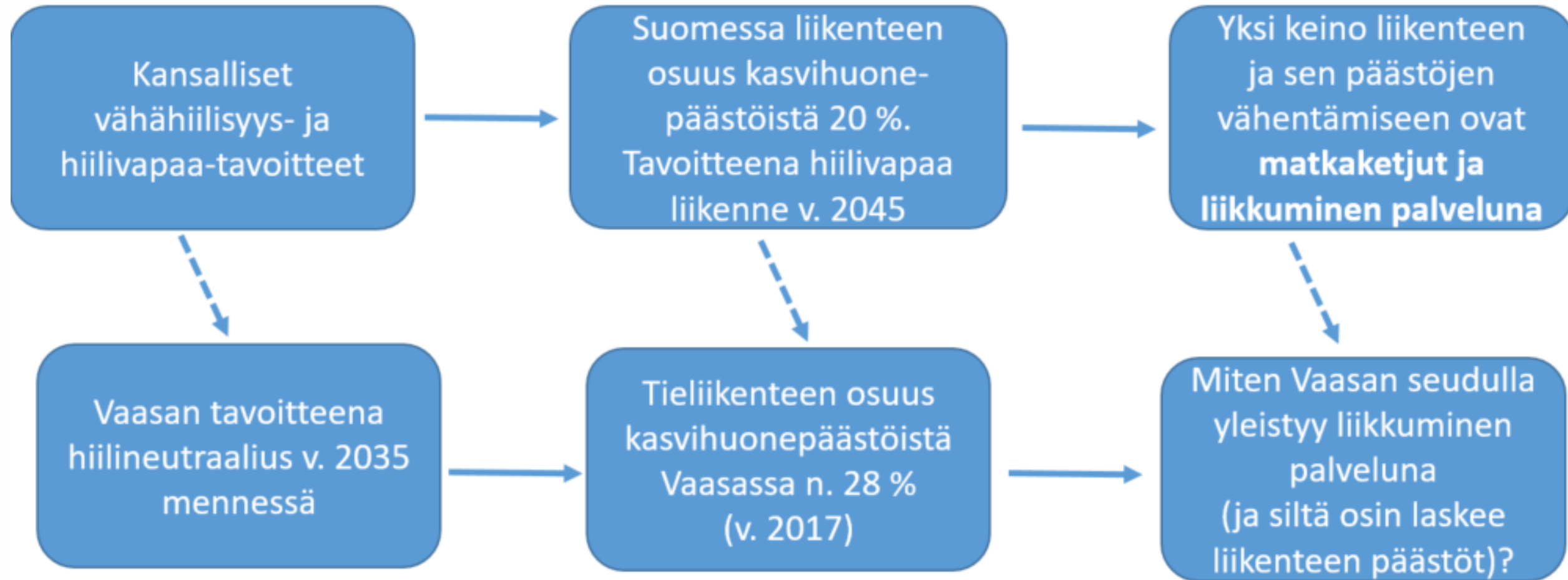
LIIKENNE ON MUUTOKSESSA

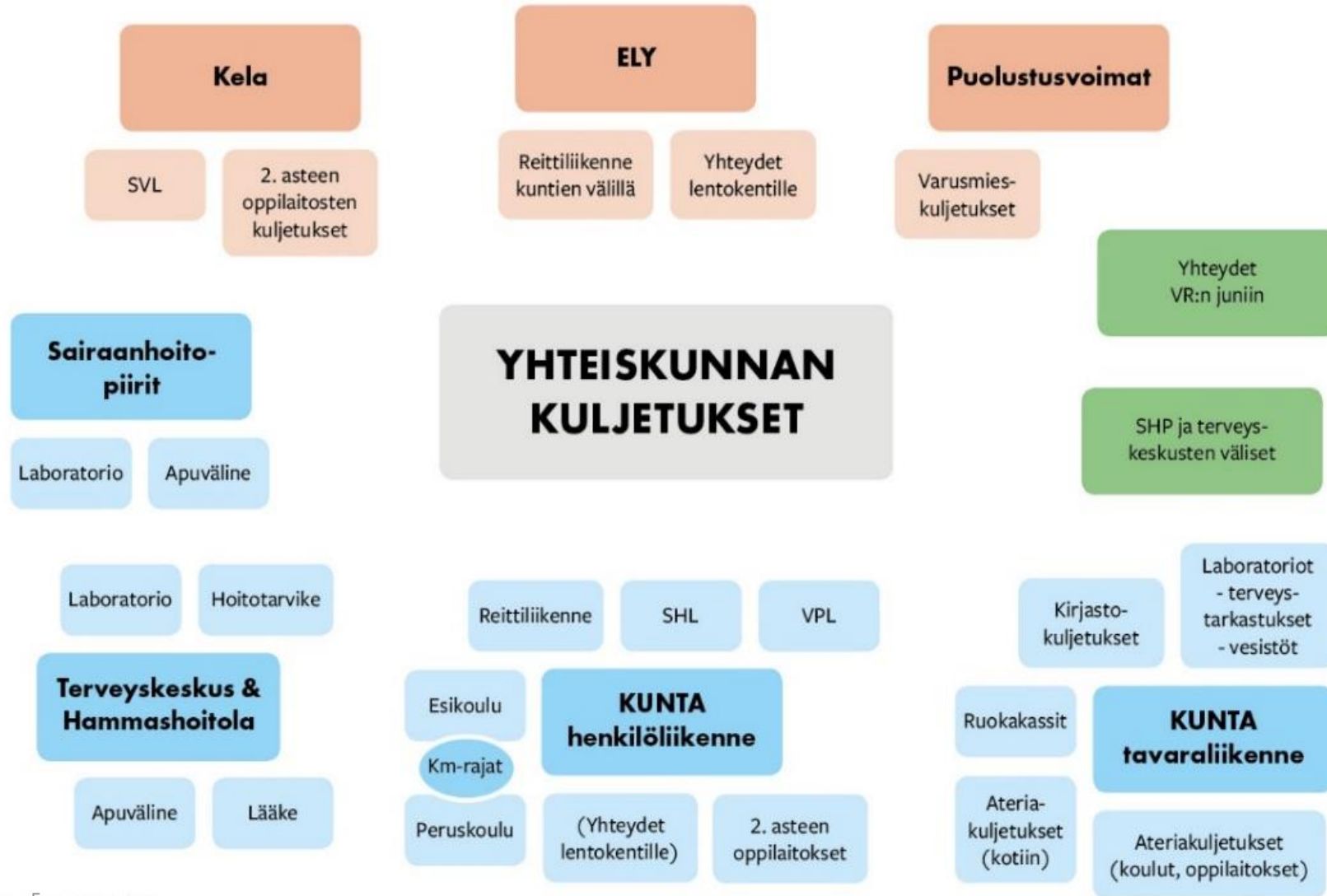

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

HELI SIIRILÄ VAASAN YLIOPISTO / MOVEIT-HANKE

Vähähiilisyteen liittyvät kansalliset ja paikalliset lähtökohdat ja tavoitteet sekä liikenteen osuus niissä:

Yhteiskunnan kuljetuksia on eri sektoreilla ja eri toimijoilla. Niiden organisointitapa vaihtelee paljon eri alueilla.

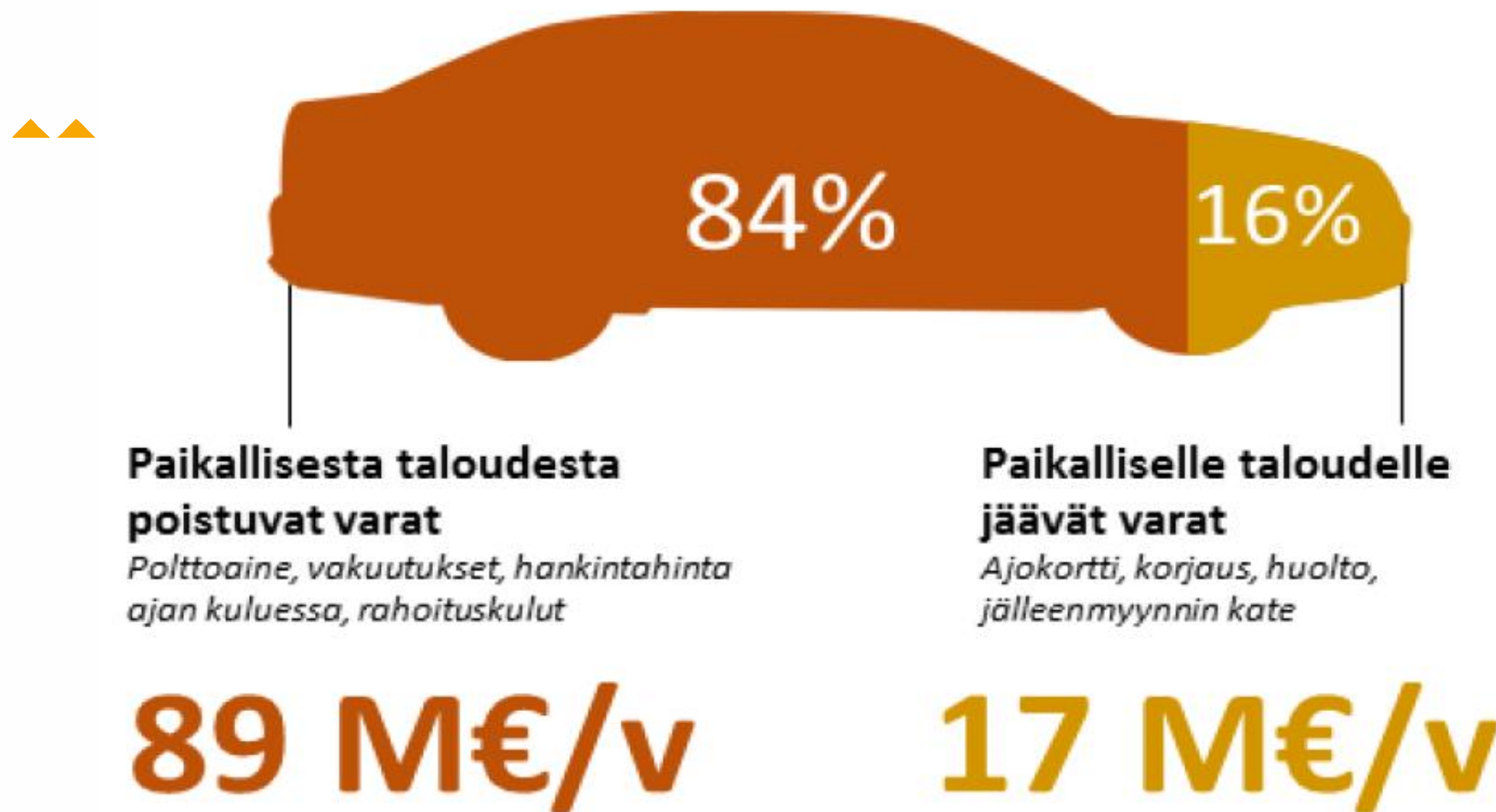
Liikenne muutoksessa monin tavoin

- **liikennelainsäädännön uudistukset** (mm. viranomaissäätely vähentynyt, osa-aikainen taksiyrittäjäyys helpompaa)
- **liikenteen digitalisoituminen** (esim. digitaalisten ohjelmistojen hyödyntäminen matkojen yhdistelyssä, lippujen hankkiminen internetistä/älypuhelimella)
- **uudenlainen palveluntarjonta** (mm. matkaketjut ja palvelupaketit)
- **hallinnolliset uudistukset** (esim. liikenneviranomaisten työnjakoa ja tehtäviä uusittu)
- **ihmisten vähitellen muuttuvat tavat liikkua** (avoimuus esim. kimpakkyyteihin, julkisen liikenteen käyttämiseen, etäkokoukset ja etätyöpäivät, ilmastonmuutoshuolet)
- **uutta autotekniikkaa ja polttoaineita** (esim. hybridi, sähkö, kaasu).

Autoilun vaikutukset paikallistalouteen Vaasassa

Tieliikenteen CO₂-päästöt Vaasassa vuosina 2011-2017

Lähde: Vaasan kestävän liikumisen ohjelma, Liikkumisen tunnuslukuja (2019), jossa alkuperäislähteenä VTT:n LIPASTO-laskentajärjestelmä.

Hankkeita teemaan liittyen:

- **Vaasan kestävän liikumisen ohjelma [VAKELO](#)** (Vaasan kaupunki): laatia kaupungin yhteiset suuntaviivat arkiliikuttamisen edistämiseksi ja vastata kysymykseen, miten hiilineutraalissa Vaasassa liikutaan v. 2035
- **Tulevaisuuden kestävä autoilu Vaasan seudulla ([VY ja Merinova](#))**: millä keinoilla lisätä kestäviä käyttövoimia autoilussa sekä yhteiskäyttöautoilua

Linjauksia, strategioita, suunnitelmia

EU

KANSALLINEN TASO

MAAKUNTA JA ELY ▲▲▲

KUNNAT JA SEUDUT

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

HELI SIIRILÄ VAASAN YLIOPISTO / MOVEIT-HANKE

EU:n ja kansallisia dokumentteja

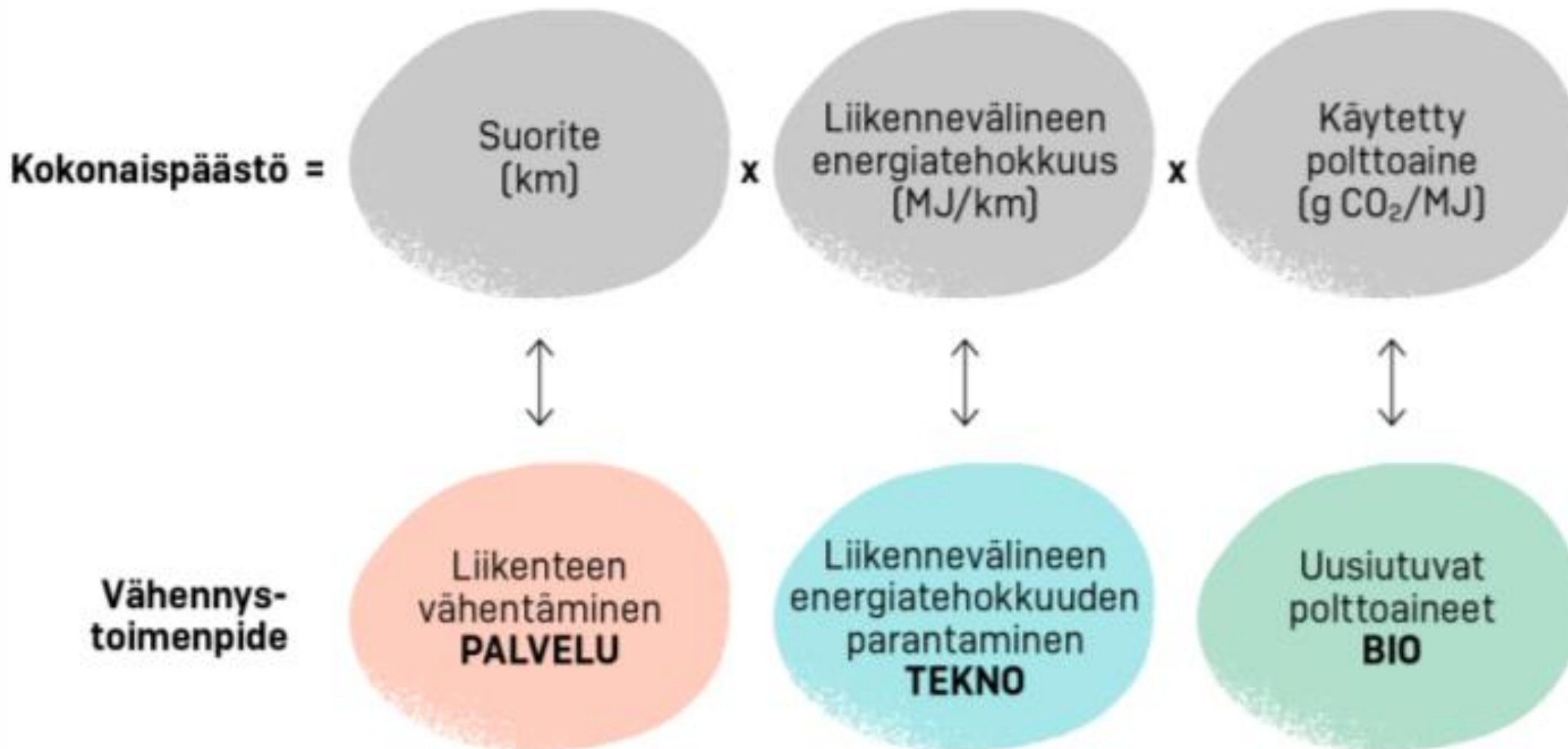

- ▶ **Euroopan unionin valkoinen kirja.** Yhtenäistä Euroopan liikennealuetta koskeva etenemissuunnitelma – Kohti kilpailukykyistä ja resurssitehokasta liikennejärjestelmää (2011): *”Saumatonta liikkuvuutta ovelta ovelle”*
- ▶ **Sipilän hallitusohjelman (2015–2019) myötä voimaan Liikennepalvelulaki,** joka muutti voimakkaasti liikenteen markkinakenttää ja vähensi viranomaisohjausta.
- ▶ **Rinteen hallitusohjelma (2019-)** painottaa mm. vähähiilisyttä sekä tukee liikenne palveluna- ja matkaketju-ajattelua
- ▶ **Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (2018):** *”liikennejärjestelmällä on keskeinen merkitys vähähiilisyden edistämisessä”.*
- ▶ **Liikenne- ja viestintäministeriön tulevaisuus katsaus:** *Hyvinvointia ja kestävä kasvua toimivilla verkoilla, palveluilla ja tiedoilla. (2018)*

kansallisia dokumentteja

Liikenteen ilmastopoliitiikan työryhmän loppuraportti (2018): Kolme ohjauskeinoa liikenteen vähähiilisyystavoitteiden saavuttamiseksi

Alueellinen ja paikallinen taso

TUNNISTAA LIIKENNEPALVELU- NÄKÖKULMAN

- ▶ EPOELY-keskuksen joukkoliikenteen palvelutasoselvitys vuosille 2019–2022
- ▶ Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma 2040
- ▶ Mustasaaren ilmasto- ja energiastrategia 2011-2020
- ▶ Vaasan kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma (2016)
- ▶ Vaasan kaupunkiseudun rakennemalli AURINKOMALLI 2040. Visio kestävästä, toimivasta ja energiatehokkaasta alue- ja yhdyskuntarakenteesta (2014)
- ▶ Pysäköintiselvitys Sepänkylän keskusta (2019)
- ▶ Vaasan kaupungin pyöräilyn edistämisen kärkitoimenpiteet (2018)

VÄHÄN TAI EI MAININTOJA LIIKENNEPALVELUNÄKÖKULMASTA

- ▶ Pohjanmaan maakuntaohjelma 2018-2021
- ▶ Pohjanmaan maakuntasuunnitelma 2040
- ▶ ENERGIARANNIKKO - Pohjanmaan ilmastostrategia

SEUDULLISIA AINEISTOJA AIHEESTA EI LÖYTÄNYT

Valmisteilla olevia ohjelmia (kansallinen + paikallistaso)

- ▶ **Valtakunnallisen liikennejärjestelmäohjelman valmistelu on käynnistynyt v. 2018**
 - ▶ Tähän liittyen valmisteilla **Länsi-Suomen liikennestrategia (liitot Pirk, Häme, Satakunta, EP, Pohj, KS)**
- ▶ **Myös Pohjanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma tullaan päivittämään**
- ▶ **Vaasan kaupunkiseudun joukkoliikenteen kehittämisohjelma 2021–2030**
 - ▶ Vaasan valtuuston hyväksyttyä ohjelman lähettää Vaasa pyynnön Mustasaarelle tulla Sepänkylän osalta mukaan
 - ▶ Nostaisi toteutuessaan huomattavasti julkisen liikenteen palvelutasoa ja kustannuksia

Kuntien viestintä joukkoliikenne- palveluista, elokuu 2019

	verkko- sivuilla	somessa
Vaasa	kyllä	kyllä
Mustasaari	kyllä	kyllä
Laihia	ei	ei
Maalahti	ei	kyllä
Korsnäs	kyllä	ei
Vöyri	ei	ei
Isokyrö	ei	ei
VisitVaasa	kyllä	
Alueen yritykset	kyllä	

Korsholm Mustasaari
9 augusti kl. 14:38

Korsholm fortsätter tänka klimatsmart. Hemsjukhuset har nu tagit i bruk sin splitternya gasbil. Kolla in bilderna här!

Vaasan kaupunki - Vasa stad
8 augusti kl. 14:30

Järjestimme toukokuussa kestävä liikumisen ohjelmaan jolla kartoitimme kaupunkilaisten asenteita ja ajatuksia liik... Kyselyyn vastasi yhteensä huikeat 561 henkilöä. Kiitos kaik... Kyselyssä selvisi muun muassa, että joukkoliikenteen tiheä sekä paremmin kunnossapidetyt kävely- ja pyöräreitit kann... kestävien liikkumismuotojen käyttöön. 🚗🚲 Lue lisää kysel... tästä: <https://beta.vaasa.fi/.../vaasalaiste...> Visa mer

KORSHOLM.FI
Hemsjukhuset kör med gas » Korsholms kommun
Hemsjukhuset kör med gas 09.08.2019Korsholm fortsätter tänka...
Du, Marcus Beijar och 45 andra
7 delningar

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Caset

Turku ja Föli – brändätty ja sisällöllisesti kehittyvä paikallisliikenne

FÖLI

▲▲▲
Uumajan kaupunki: konkretiaa autoilun vähentämiseksi asukkaiden ja suurtyönantajien kanssa

Lahden kaupunki: Pyöräilyn edistäminen

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri: työntekijät kestävästi töihin

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Loppusanat

- ▶ Aiheeseen liittyviä selvityksistä ja linjauksista kävi ilmi, että Vaasan seudulla on tehty suunnitelmia ja toimiakin liikenteen muuttamiseksi monipuolisemmaksi ja vähemmän autoiluun perustuvaksi.
- ▶ Toimijoita aiheen tiimoilla on useita, mutta vielä puuttuu toimien yhteinen koordinointi liikenteen vähähiilisyys- sekä liikkuminen palveluna -teemoissa

Heli Siirilä
heli.siirila(at)univaasa.fi

MoveIT

- Vähähiiliset liikennepalvelut
Vaasan seudulla 2030
Koldioxidsnål transportservice
i Vasaregionen 2030

1/2019–12/2020

Lisätiedot [hankesivulta](#)

VASEK

 Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

 Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

V A S A .
V A S A .

 KORSHOLM
MUSTASAARI

 Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

 Euroopan unioni
Firmanneen aluekehitysraha